

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

12.
SINIF

**KELAM
ETKİNLİK
KİTABI**

**DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

12. SINIF

KELAM

**ETKİNLİK
KİTABI**

YAZARLAR

Dr. Fatma BALCI ARVAS

Dr. Numan KONAKLI

Ayşe SAĞLAM

Hüseyin ÇINAR

Süleyman EMİROĞLU

Editör

Süleyman EMİROĞLU

Dil Uzmanı

Mehmet Emin SARIKAYA

Program Geliştirme Uzmanı

Talip AYDEMİR

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Hülya ERDUL

Rehberlik ve Psikolojik

Danışma Uzmanı

Kenan PINARBAŞI

Mevlüt SELVİ

Grafik Tasarım Uzmanı

Hakan AVLUKARI

Meryem ÜNSEL

Yahya ÖZTÜRK

İÇİNDEKİLER

4. Ünite

Kelam İlmi ve Güncel Meseleler

1. KAZANIM: Günümüz kelam çalışmalarını tanır.

1. Etkinlik: Doğru-Yanlış	6
2. Etkinlik: Oku-Yorum	9

2. KAZANIM: Güncel inanç konularını ve bunların ortaya çıkış nedenlerini yorumlar.

3. Etkinlik: Çengel Bulmaca	12
4. Etkinlik: Oku-Bul-Yorumla	15

3. KAZANIM: Güncel meseleleri kelam ilminin bakış açısına göre değerlendirerek bireysel ve sosyal hayattaki yansımalarını fark eder.

5. Etkinlik: Eşleştirme	18
6. Etkinlik: Oku-Yorum	21

KİTABIMIZI TANIYALIM

Ders adı

Sınıf

Kazanım

Etkinlik sıra numarası

Etkinlik süresi

Ünite adı

Etkinlik süreci açıklaması

Değerlendirme yöntemi

Etkinlik adı

Etkinlik yönergesi

Etkinlik alanı

Cevap
anahtarı

**ÜNİTE
4**

**KELAM
İLMİ VE GÜNCEL
MESELELER**

Kazanım: Günümüz kelam çalışmalarını tanır.

Süreç

1. Öğrencilere günümüz kelam çalışmalarını içeren bir etkinlik yapacakları bildirilir.
2. Öğrencilere bu etkinlikle nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Önceden hazırlanan ve çoğaltılan Ek-1 dağıtılır.
4. Ek-1'deki yönerge doğrultusunda günümüz kelam çalışmaları ile ilgili verilen cümlelerden doğru olanları işaretlemeleri, yanlış olanların altlarındaki boşluklara da doğru bilgileri yazmaları istenir.
5. Öğrencilerin bireysel olarak etkinliği tamamlamaları sağlanır.
6. Belirlenen süre bittiğinde her öğrencinin kontrol amacıyla yanındaki arkadaşı ile etkinliğini değiştirmesi istenir.
7. Öğretmenin doğru eşleştirmeleri söylemesi ile etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanları işaretleyiniz. Yanlış olduğunu düşündüğünüz ifadelerin doğrusunu altlarında verilen boşluklara yazınız.

...	1. Yeni İlm-i Kelam, yeni ortaya çıkan bir ilim değil, kelam ilminin kendini yenilemiş hâlidir.
...	2. Yeni İlm-i Kelam; materyalizm, pozitivizm, Darwinizm, Freudizm gibi akımların dine ilişkin yaklaşımlarına cevap vermeye çalışmıştır.
...	3. Felsefe iman esaslarını açıklayan, bunlara yöneltilen eleştirilere cevap veren bir ilimdir.
...	4. Yeni İlm-i Kelam; İslam dininin diğer dinlerle mukayesesi, insan hakları, özellikle kadın hakları ve kadının toplumsal konumu gibi geleneksel kelamda olmayan konulara yer vermiştir.
...	5. Yeni İlm-i Kelam felsefi cereyanları eleştiren, yeni bilimsel verileri kullanan, Allah'ın (c.c.) varlığını yeni yöntemlerle ispat etmek ile meşgul olan bir ilimdir.
...	6. Yeni İlm-i Kelam, akaid konularını ispat ve izah ederek mukaddesatı savunan ilim olmuştur.
...	7. Yeni İlm-i Kelam güncel meselelere ve özellikle çağdaş inanç problemlerine karşı çözümler üretmiştir.
...	8. Kelam ilminde ana konular (vesâil) aynı kalmakla beraber yardımcı konular (mesâil) değişmiştir.
...	9. Yeni İlm-i Kelam'la birlikte herhangi bir mezhebi taklide dayalı yaklaşım bırakılarak içtihat ve görüşler arası tercihe dayalı anlayış benimsenmiştir.
...	10. Yeni İlm-i Kelam'da klasik kelam problemleri eleştirel bir bakış açısıyla gözden geçirilerek tartışmaya açılmıştır.
...	11. İspat-ı vacip (Yüce Allah'ın varlığının delillerle ortaya konulup ispatlanması) gibi konular yerine madde, cevher-araz, zat-sıfat ilişkisi gibi konulara ağırlık verilmiştir.

CEVAP ANAHTARI

✓	1.	Yeni İlm-i Kelam, yeni ortaya çıkan bir ilim değil, kelam ilminin kendini yenilemiş hâlidir.
✓	2.	Yeni İlm-i Kelam; materyalizm, pozitivizm, Darwinizm, Freudizm gibi akımların dine ilişkin yaklaşımlarına cevap vermeye çalışmıştır.
-	3.	Felsefe iman esaslarını açıklayan, bunlara yöneltilen eleştirilere cevap veren bir ilimdir. Kelam ilmi iman esaslarını açıklayan, iman esaslarına yöneltilen eleştirilere cevap veren bir ilimdir.
✓	4.	Yeni İlm-i Kelam; İslam dininin diğer dinlerle mukayesesi, insan hakları, özellikle kadın hakları ve kadının toplumsal konumu gibi geleneksel kelamda olmayan konulara yer vermiştir.
✓	5.	Yeni İlm-i Kelam felsefi cereyanları eleştiren, yeni bilimsel verileri kullanan, Allah'ın (c.c.) varlığını yeni yöntemlerle ispat etmek ile meşgul olan bir ilimdir.
✓	6.	Yeni İlm-i Kelam, akaid konularını ispat ve izah ederek mukaddesatı savunan ilim olmuştur.
✓	7.	Yeni İlm-i Kelam güncel meselelere ve özellikle çağdaş inanç problemlerine karşı çözümler üretmiştir.
-	8.	Kelam ilminde ana konular (vesâil) aynı kalmakla beraber yardımcı konular (mesâil) değişmiştir. Kelam ilminde ana konular (mesâil) aynı kalmakla beraber yardımcı konular (vesâil) değişmiştir.
✓	9.	Yeni İlm-i Kelam'la birlikte herhangi bir mezhebi taklide dayalı yaklaşım bırakılarak içtihat ve görüşler arası tercihe dayalı anlayış benimsenmiştir.
✓	10.	Yeni İlm-i Kelam'da klasik kelam problemleri eleştirel bir bakış açısıyla gözden geçirilerek tartışmaya açılmıştır.
-	11.	İspat-ı vacip (Yüce Allah'ın varlığının delillerle ortaya konulup ispatlanması) gibi konular yerine madde, cevher-araz, zat-sıfat ilişkisi gibi konulara ağırlık verilmiştir. Madde, cevher-araz, zat-sıfat ilişkisi gibi konular bir kenara bırakılarak ispat-ı vacip (Allah'ın (c.c.) varlığının delillerle ortaya konulup ispatlanması) gibi konular öncelenmiştir.

Kazanım: Günümüz kelam çalışmalarını tanır.

Süreç

1. Öğrencilere günümüz kelam çalışmaları ile ilgili bir etkinlik yapacakları bildirilir.
2. Öğrencilere bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Önceden hazırlanan ve çoğaltılan Ek-1 dağıtılır.
4. Öğrencilerden Ek-1'deki yönerge doğrultusunda soruları yanıtlamaları istenir.
5. Gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir. Cevapların sınıfla paylaşılması sağlanır.
6. Cevaplar öğretmen tarafından değerlendirilerek etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız.

16. yüzyıldan itibaren özellikle Batı dünyasında yaşanan gelişmeler ve değişimler İslam dünyasını da etkisi altına almaya başlayınca kelam ilminin önüne bazı yeni problemler çıkmıştır. Öz itibarıyla çoğunlukla aynı olmakla birlikte yöntem ve yaklaşım açısından yeni sorular ve sorunlar belirmiştir.

Başta Hristiyanlık olmak üzere bütün dinler ve özellikle 19. yüzyıldan itibaren de İslam dünyası, modern Batı'nın fikir ve inanç problemleriyle yüzleşmek ve hesaplaşmak zorunda kalmıştır. Bu yeni dönemde Batı'nın kendi tarihi ve diniyle hesaplaşması esnasında türetilen ve büyük ölçüde materyalizm ve pozitivizm temelli felsefi, biyolojik, psikolojik ve sosyolojik teoriler, İslam inançları açısından da tehdit ve tehlike oluşturmaya başlamıştır. Özellikle bazı konularda geçmişte kullanılan yöntemler, ortaya konulan deliller artık istenilen ölçüde ihtiyaçlara cevap veremez olmuştur.

Böylece Yeni İlm-i Kelam, modern dönemin sonlarına doğru 19. yüzyılın son çeyreğinde temelleri atılan ve büyük ölçüde 20. yüzyılda çerçevesi netleşen bu yeni dönemde, yeni bir yaklaşım biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Yeni İlm-i Kelam, ortaya yeni çıkan bir ilim değil, kelam ilminin kendini yenilemiş hâlidir.

Yeni İlm-i Kelam, "materyalizm, pozitivizm, Darwinizm, Freudizm gibi akımların dine ilişkin yaklaşımlarına cevap vermeye çalışan, yeni felsefi cereyanları eleştiren, yeni bilimsel verileri kullanan, Allah'ın (c.c.) varlığını yeni yöntemlerle ispata çalışan, akaid konularını ispat ve izah ederek mukaddesatı savunan bir ilim" olarak tarif edilmektedir.

(Cemalettin Erdemci, Kelam'a Giriş, s. 107.)

1. Metinde Yeni İlm-i Kelam ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ortaya çıkış tarihine
- B) Nasıl bir ilim olduğuna
- C) Ortaya çıkış sebeplerine
- D) Batı'nın kendi içindeki hesaplaşmasının bu ilmi nasıl etkilediğine
- E) Temsilcilerinin kim olduğuna

2. Metinden hareketle Yeni İlm-i Kelam ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi söylenemez?

- A) Kelam ilminin kendini yenilemiş hâlidir.
- B) İtikadi konuları ispat ve izah ederek savunan bir ilimdir.
- C) Yeni bilimsel veriler ışığında felsefi cereyanları eleştirmiştir.
- D) Geleneksel kelamın içerik ve yöntemleri terk edilerek yeni bir ilim ortaya konmuştur.
- E) Materyalizm, pozitivizm, Darwinizm, Freudizm gibi akımlara cevap vermeye çalışmıştır.

3. Metne getirilebilecek en uygun başlığı yazınız?

.....

CEVAP ANAHTARI

1. E
2. D

Kazanım: Güncel inanç konularını ve bunların ortaya çıkış nedenlerini yorumlar.

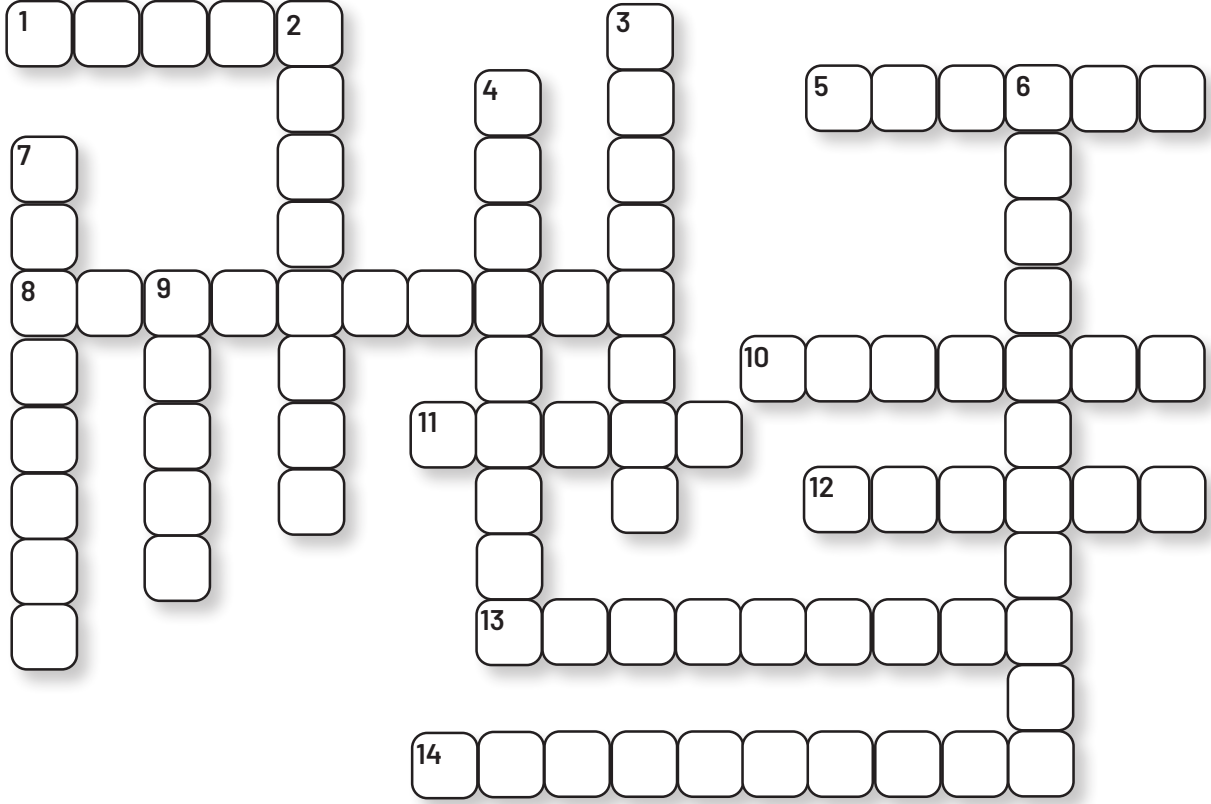
Süreç

1. Öğretmen tarafından öğrencilere güncel inanç konuları ile ilgili bir etkinlik yapılacağı bildirilir.
2. Öğrencilere bu etkinlikle nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Ek-1'deki bulmaca öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
4. Güncel inanç konuları ile ilgili soruların cevaplarının bulmacada olduğu belirtilir.
5. Öğrencilerin bireysel olarak etkinliği tamamlamaları sağlanır.
6. Belirlenen süre bittiğinde her öğrencinin kontrol amacıyla yanındaki arkadaşı ile etkinliğini değiştirmesi istenir.
7. Öğretmenin doğru cevapları söylemesi ile etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

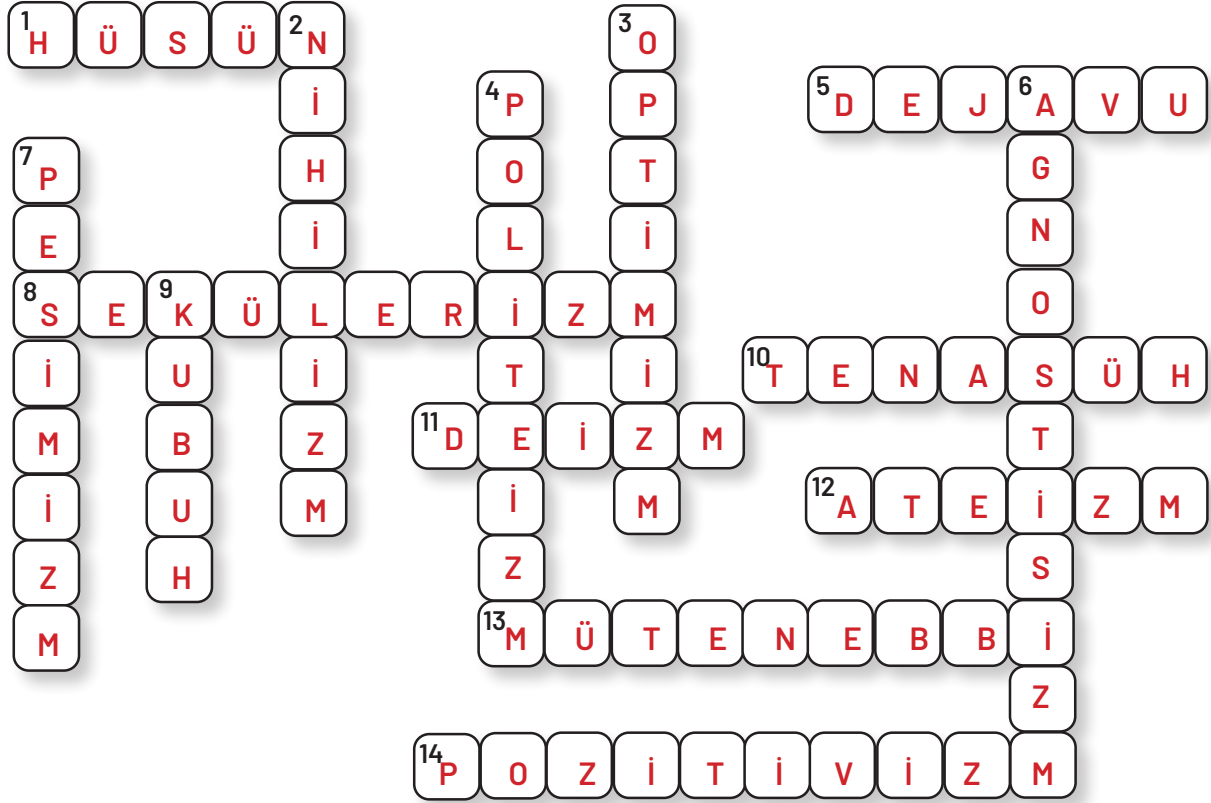
SOLDAN SAĞA

1. Hem ahlak hem de estetik açısından göze ve gönle hoş gelen, sevilen ve beğenilen hâller ve davranışlar
5. Tenasüh inancında, yaşanan bir olayı daha önceden yaşamış veya görülen bir yeri daha önceden görmüş olma duygusu
8. Toplumda ahiretten ve diğer dinî, ruhani meselelerden ziyade dünya hayatına odaklanılmasına vurgu yapan anlayış ve ideoloji
10. Ruh göçü, yeniden doğuş, ölen insanların ruhunun bir hayvan ya da bir insan bedenine girmesi
11. Tanrı'nın varlığını ve âlemin ilk sebebi olduğunu kabul etmekle birlikte akla dayalı bir tabîî din anlayışı çerçevesinde, nübüvveti şüphe ile karşılayan veya inkâr eden felsefi ekol
12. Tanrı'nın var olmadığı inancına dayanan felsefi akım
13. İslam literatüründe sahte peygamberlere verilen ad
14. Modern bilimi temele alan; bâtil inançları, metafizik ve dini, insanlığın ilerlemesini engelleyen bilim öncesi düşünce tarzları olarak gören dünya görüşünün adı

YUKARIDAN AŞAĞIYA

2. Hayatın anlamını boşluk, hiçlik, anlamsızlık gibi kavramlara indirgeyen ve bu olumsuz bakış açısının etkisiyle varlık, bilgi ve değer başlıklarında olumsuz yaklaşımları öne çıkaran anlayış
3. Var olan her şeyi en iyi, en olumlu, en umut verici perspektiften görme, değerlendirme tavrı
4. İlahî gerçekliğin özü itibarıyla, bir değil de çok olduğunu, birden çok tanrının var olduğunu savunan inanış
6. İnsanların mutlak bilgiye ve hakikate ulaşamayacağını, özellikle de Tanrı hakkında kesin bilgi elde etmenin mümkün olmadığını savunan felsefi yaklaşım
7. Kötülüğün baskın çıktığını savunan, var olan her şeyi acıma, üzüntü, umutsuzluk duygularıyla, anlamsızlık, saçmalık, acı ve ölüm düşünceleriyle değerlendiren bakış açısı
9. Gözün beğenmediği maddi şeylerle, duygusal olarak insanı rahatsız eden hâller ve davranışlar

CEVAP ANAHTARI

SOLDAN SAĞA

1. **HÜSÜN:** Hem ahlak hem de estetik açısından göze ve gönle hoş gelen, sevilen ve beğenilen hâller ve davranışlar
5. **DEJAVU:** Tenasüh inancında, yaşanan bir olayı daha önceden yaşamış veya görülen bir yeri daha önceden görmüş olma duygusu
8. **SEKÜLERİZM:** Toplumda ahiretten ve diğer dinî, ruhani meselelerden ziyade dünya hayatına odaklanılmasına vurgu yapan anlayış ve ideoloji
10. **TENASÜH:** Ruh göçü, yeniden doğuş, ölen insanların ruhunun bir hayvan ya da bir insan bedenine girmesi
11. **DEİZM:** Tanrı'nın varlığını ve âlemin ilk sebebi olduğunu kabul etmekle birlikte akla dayalı bir tabîî din anlayışı çerçevesinde, nübüvveti şüphe ile karşılayan veya inkâr eden felsefi ekol
12. **ATEİZM:** Tanrı'nın var olmadığı inancına dayanan felsefi akım
13. **MÜTENEBBİ:** İslam literatüründe sahte peygamberlere verilen ad
14. **POZİTİVİZM:** Modern bilimi temele alan; bâtil inançları, metafizik ve dini, insanlığın ilerlemesini engelleyen bilim öncesi düşünce tarzları olarak gören dünya görüşünün adı

YUKARIDAN AŞAĞIYA

2. **NİHİLİZM:** Hayatın anlamını boşluk, hiçlik, anlamsızlık gibi kavramlara indirgeyen ve bu olumsuz bakış açısının etkisiyle varlık, bilgi ve değer başlıklarında olumsuz yaklaşımları öne çıkaran anlayış
3. **OPTİMİZM:** Var olan her şeyi en iyi, en olumlu, en umut verici perspektiften görme, değerlendirme tavrı
4. **POLİTEİZM:** İlahî gerçeğin özü itibarıyla, bir değil de çok olduğunu, birden çok tanrının var olduğunu savunan inanış
6. **AGNOSTİSİZM:** İnsanların mutlak bilgiye ve hakikate ulaşamayacağını, özellikle de Tanrı hakkında kesin bilgi elde etmenin mümkün olmadığını savunan felsefi yaklaşım
7. **PESİMİZM:** Kötülüğün baskın çıktığını savunan, var olan her şeyi acıma, üzüntü, umutsuzluk duygularıyla, anlamsızlık, saçmalık, acı ve ölüm düşünceleriyle değerlendiren bakış açısı
9. **KUBUH:** Gözün beğenmediği maddi şeylerle, duygusal olarak insanı rahatsız eden hâller ve davranışlar

Kazanım: Güncel inanç konularını ve bunların ortaya çıkış nedenlerini yorumlar.

Süreç

1. Öğretmen tarafından öğrencilere güncel inanç konularını ve bunların ortaya çıkış nedenlerini içeren bir etkinlik yapacakları bildirilir.
2. Öğrencilere bu etkinlikle nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Önceden hazırlanan ve çoğaltılan Ek-1 dağıtılır.
4. Ek-1'de sıralanmış olan güncel inanç konuları ile ilgili verilen bilgilerin hangi görüşe ait olduğunu bularak yazmaları ve bunların çıkış nedenlerini yorumlamaları istenir.
5. Öğrencilerin bireysel olarak etkinliği tamamlamaları sağlanır.
6. Belirlenen süre bittiğinde her öğrencinin kontrol amacıyla yanındaki arkadaşı ile etkinliğini değiştirmesi istenir.
7. Öğretmenin doğru cevapları söylemesi ile etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

A. Aşağıda verilen bilgilerin hangi akıma ait olduğunu bularak yanlarındaki boşluğa yazınız.

1. (.....) Tanrı'nın varlığını ve âlemin ilk sebebi olduğunu kabul etmekle birlikte akla dayalı bir tabii din anlayışı çerçevesinde, nübüvveti şüphe ile karşılayan veya inkâr eden felsefi ekoldür. İlk planda kiliseye ve papazlara ve özellikle Hristiyanlığın modern bilimle çeliştiği iddia edilen dogmalarına karşı ortaya çıkan bu görüş, zamanla ya doğrudan ateist olan ya da ateizme götüren fikirleri savunan filozofların ekolü hâline gelmiştir.

(bk. Hüsameddin Erdem, "Deizm", DİA, 1994, C 9, s.109-111.)

2. (.....) Metafizik ile bilim arasına kesin sınırlar koyan, dogmayı ve sezgisel olanı bilimsel etkinlik alanından uzaklaştıran ve üzerinde odaklanılması gereken tek bilgi türü olarak bilimsel bilgiyi öne çıkaran, dinî ve metafizik söylemlerin yerini akla, gözleme ve deneye dayalı pozitif bilginin almasını öngören akımdır.

(Ahmet Cevizci, Felsefe Sözlüğü, Paradigma Yay., İstanbul, 2005, s.1370.)

3. (.....) Hristiyanlıktaki yanlış tanrı inancına bir tepki olarak ortaya çıkan bir felsefi anlayıştır. Gerçek ve nesnel bir doğru olamayacağı, her tür bilginin değersiz, görelî ve anlamsız olduğu, hiçbir şeyin bilinemeyeceği, bilginin imkânsız olduğu inancıdır. Evrenin anlamsız ve amaçsız olduğu, insan yaşamının ve insan faaliyetlerinin hiçbir değeri ya da anlamı olmadığı, kendisi için yaşamaya değer hiçbir şey bulunmadığı görüşünü ifade eder.

(bk. Ahmet Cevizci, Felsefe Sözlüğü, Paradigma Yay., İstanbul, 2005, s. 1234-1235.)

4. (.....) "Katolikliğe bir tepki olarak doğan Protestan söylem, beraberinde dünyevileşmeyi getirmiş ve dünyevileşmenin doğuşunu hazırlayan faktör olarak gün yüzüne çıkmıştır. Protestanlığın yanı sıra Rönesans ve Reform sonrası modern sanayi toplumu, dine karşı bir çeşit kurtarılmış bölge denebilecek merkezde yer alan bir sektör geliştirmiştir. İşte bu sektörden dışa doğru bir yayılma ile toplumun diğer alanlarına da nüfuz eden, ahiretten ve diğer dinî, ruhani meselelerden ziyade dünya hayatına odaklanılmasına vurgu yapan anlayış ve ideolojidir."

(bk. İsmail Ekinci, "Sekülerleşme ve Din", Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enst. Dergisi, C 7, S 1, 2018, s. 330.)

5. (.....) "Ortaya çıkış tarihi orta çağ büyü inancına kadar dayandırılan bu anlayış, özellikle Hristiyan din adamlarının ve kilise yetkililerinin, ortaçağ zihniyetiyle ve tekeli bir anlayışla din adına yapmış oldukları bir kısım yanlış uygulamalar, bazı insanları kiliseye ve onun temsil ettiği din anlayışına karşı tavır almaya sevk etmiştir. Hristiyan din adamları, özellikle günahkârlara devamlı olarak şeytanla korkutmuşlar ve günah işlemeye devam etmeleri hâlinde şeytanın onlara hâkim olacağı düşüncesini yaymaya çalışmışlardır. Bu anlayışın öncülerinin anlattıklarına göre, güya Hristiyan din adamlarının bu tür tutum ve davranışları da insanlardan bir kısmının -sırf bir tepki sonucu olarak- şeytanın yanında daha çok yer almasına sebep olmuş ve böylece şeytan âdeta kahramanlaştırılmıştır."

(Ahmet Güç, Satanizm Şeytana Tapınmanın Yeni Adı, DİB Yayınları, Ankara, 2004, s. 254.)

B. Bulduğunuz bu görüşlerin ortaya çıkışında etkili olan ortak nedenleri yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

CEVAP ANAHTARI

1. DEİZM
2. POZİTİVİZM
3. NİHİLİZM
4. SEKÜLERİZM
5. SATANİZM

Kazanım: Güncel meseleleri kelam ilminin bakış açısına göre değerlendirerek bireysel ve sosyal hayattaki yansımalarını fark eder.

Süreç

1. Öğrencilere güncel meseleleri kelam ilminin bakış açısına göre değerlendirerek bireysel ve sosyal hayattaki yansımalarını fark edebilecekleri bir etkinlik yapılacağı bildirilir.
2. Öğrencilere bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Önceden hazırlanan ve çoğaltılan Ek-1 dağıtılır.
4. Ek-1’de yer alan yönerge doğrultusunda eşleştirmelerin yapılması istenir.
5. Öğrencilerin bireysel olarak etkinliği tamamlamaları sağlanır.
6. Belirlenen süre bittiğinde her öğrencinin kontrol amacıyla yanındaki arkadaşı ile etkinliğini değiştirmesi istenir.
7. Öğretmenin doğru eşleştirmeleri söylemesi ile etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Aşağıda verilen ayetlerin hangi akıma ya da bunların sebep olduğu çağdaş inanç sorunlarına karşı bir cevap olabileceğini bulunuz. Ayetlerin başındaki rakamları ilgili olduğunu düşündüğünüz akım ve görüşle eşleştiriniz. İnkârcı akım ve görüşün birden fazla ayet ile ilgili olabileceğini dikkate alınız.

AYETLER		AKIMLAR VE İNANÇ SORUNLARI	
1.	"Kullarım sana, beni sorduğunda (söyle onlara): Ben çok yakıным. Bana dua ettiği vakit dua edenin dileğine karşılık veririm. O hâlde (kullarım da) benim davetime uysunlar ve bana inansınlar ki doğru yolu bulabilsinler." (Bakara suresi, 186. ayet.)		AGNOSTİZİZM
2.	"Dediler ki: Hayat ancak bu dünyada yaşadığımızdır. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman helak eder. Bu hususta onların hiçbir bilgisi de yoktur. Onlar sadece zanna göre hüküm veriyorlar." (Câsiye suresi, 24. ayet.)		NİHİLİZM
3.	"Allah, birbiriyle çekişen ortak sahipleri bulunan bir (köle) adam ile yalnızca bir kişiye ait olan bir (köle) adamı örnek verdi. Bu iki adamın durumu hiç bir olur mu? Hamd Allah'a mahsustur. Hayır, onların çoğu bilmiyorlar." (Zümer suresi, 29. ayet.)		TENASÜH
4.	"Göklerde ve yerde bulunan herkes, O'ndan ister. O, her an yaratma hâlinde dir." (Zümer suresi, 68. ayet.)		
5.	"Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez." (Yûsuf suresi, 87. ayet.)		SEKÜLERİZM
6.	"Nihayet onlardan (müşriklerden) birine ölüm gelip çattığında 'Rabbim! der, beni geri gönder ta ki boşa geçirdiğim dünyada iyi iş (ve hareketler) yapayım.' Hayır! Onun söylediği bu söz (boş) laftan ibarettir. Onların gerisinde ise yeniden dirilecekleri güne kadar (süren) bir berzah vardır." (Mü'minûn suresi, 99-100. ayetler.)		KÖTÜLÜK PROBLEMİ/ KUBUH
7.	"Kim iyi bir iş yaparsa bu kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa aleyhinedir. Rabbin kullara zulmedici değildir." (Fussilet suresi, 46. ayet.)		
8.	"De ki: Şüphesiz ben Rabbim'den gelen apaçık bir delile dayanıyorum. Siz ise onu yalanladınız. Çabucak gelmesini istediğiniz (azap) benim elimde değildir. Hüküm ancak Allah'ındır. O hakkı anlatır ve O, doğru hüküm verenlerin en hayırlısıdır." (En'âm suresi, 57. ayet.)		SAHTE PEYGAMBERLİK
9.	"Muhammed sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resulü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilir." (Ahzâb suresi, 40. ayet.)		DEİZM
10.	"Her canlı, ölümü tadar. Bir deneme olarak sizi hayırla da şerle de imtihan ederiz. Ve siz, ancak bize döndürüleceksiniz." (Enbiyâ suresi, 35. ayet.)		POLİTEİZM

CEVAP ANAHTARI

AYETLER		AKIMLAR VE İNANÇ SORUNLARI	
1.	"Kullarım sana, beni sorduğunda (söyle onlara): Ben çok yakınım. Bana dua ettiği vakit dua edenin dileğine karşılık veririm. O hâlde (kullarım da) benim davetime uysunlar ve bana inansınlar ki doğru yolu bulabilsinler." (Bakara suresi, 186. ayet.)	8	AGNOSTİZİZM
2.	"Dediler ki: Hayat ancak bu dünyada yaşadığımızdır. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman helak eder. Bu hususta onların hiçbir bilgisi de yoktur. Onlar sadece zanna göre hüküm veriyorlar." (Câsiye suresi, 24. ayet.)	5	NIHİLİZM
3.	"Allah, birbiriyle çekişen ortak sahipleri bulunan bir (köle) adam ile yalnızca bir kişiye ait olan bir (köle) adamı örnek verdi. Bu iki adamın durumu hiç bir olur mu? Hamd Allah'a mahsustur. Hayır, onların çoğu bilmiyorlar." (Zümer suresi, 29. ayet.)	6	TENASÜH
4.	"Göklerde ve yerde bulunan herkes, O'ndan ister. O, her an yaratma hâlinde-dir." (Zümer suresi, 68. ayet.)		
5.	"Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez." (Yûsuf suresi, 87. ayet.)	2	SEKÜLERİZM
6.	"Nihayet onlardan (müşriklerden) birine ölüm gelip çattığında 'Rabbim! der, beni geri gönder ta ki boşa geçirdiğim dünyada iyi iş (ve hareketler) yapayım.' Hayır! Onun söylediği bu söz (boş) laftan ibarettir. Onların gerisinde ise yeniden dirilecekleri güne kadar (süren) bir berzah vardır." (Mü'minûn suresi, 99-100. ayetler.)	7-10	KÖTÜLÜK PROBLEMİ/ KUBUH
7.	"Kim iyi bir iş yaparsa bu kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa aleyhine-dir. Rabbin kullara zulmedici değildir." (Fussilet suresi, 46. ayet.)		
8.	"De ki: Şüphesiz ben Rabbim'den gelen apaçık bir delile dayanıyorum. Siz ise onu yalanladınız. Çabucak gelmesini istediğiniz (azap) benim elimde değildir. Hüküm ancak Allah'ındır. O hakkı anlatır ve O, doğru hüküm verenlerin en hayırlısıdır." (En'âm suresi, 57. ayet.)	9	SAHTE PEYGAMBERLİK
9.	"Muhammed sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resulü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilir." (Ahzâb suresi, 40. ayet.)	1-4	DEİZM
10.	"Her canlı, ölümü tadar. Bir deneme olarak sizi hayırla da şerle de imtihan ederiz. Ve siz, ancak bize döndürüleceksiniz." (Enbiyâ suresi, 35. ayet.)	3	POLİTEİZM

Kazanım: Güncel meseleleri kelam ilminin bakış açısına göre değerlendirerek bireysel ve sosyal hayattaki yansımalarını fark eder.

Süreç

1. Öğrencilere güncel meseleleri kelam ilminin bakış açısına göre değerlendirerek bireysel ve sosyal hayattaki yansımalarını fark edebilecekleri bir etkinlik yapılacağı bildirilir.
2. Öğrencilere bu etkinlikte nasıl bir sonuca ulaşmak istendiği açıklanır.
3. Önceden hazırlanan ve çoğaltılan Ek-1 dağıtılır.
4. Öğrencilerden Ek-1'deki yönerge doğrultusunda soruları yanıtlamaları istenir.
5. Gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir. Cevapların sınıfla paylaşılması sağlanır.
6. Cevaplar öğretmen tarafından değerlendirilerek etkinlik tamamlanır.

Değerlendirme

Soru ve cevaplarla kazanımın gerçekleşip gerçekleşmediği kontrol edilir.

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız.

İsrâ suresi 70. ayette “Andolsun biz Âdemoğullarını onurlu kıldık...” ve Fussilet suresi 46. ayette “Kim iyi bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin, kullara zulmedici değildir.” buyurulmaktadır. İslam dini açısından insana eziyet edilmesi, onun yok sayılması söz konusu değildir. İnsan özgür irade sahibi bir varlıktır. Günah ve sevabın ortaya çıkması için bu seçim özgürlüğü zorunludur. Dolayısıyla insana eziyet eden bir Tanrı anlayışı değil, insana değer veren, koruyup kollayan, en yüce rahmet ve merhamet sahibi bir Allah (c.c.) anlayışı söz konusudur. Ayrıca Batı’da olduğu gibi bu dünyadan yüz çevirerek, sadece öteki dünyaya dönüş de yoktur. Öteki dünya kadar değerlidir bu dünya. Bu yüzden “Hiç ölmeyecekmiş gibi bu dünya için, yarın ölecekmiş gibi ahiret için çalışmak” öğütlenir. Bu yüzden felsefi anlamdaki hümanizm kavramını ortaya çıkaracak zemin yoktur. Dahası Tanrı karşısında insanı, vahiy karşısında akı, din karşısında pozitif bilimi öne koyan bir anlayış söz konusu değildir. Eğer evrensel insan sevgisinden, değerinden bahsedilecekse İslam bunun en güzel örneğidir. Bu yüzden İslam, insan merkezli, insancı değil; insaniyet merkezlidir. Yani daha insana yaraşır, daha adil bir düzenin arzusu söz konusudur. Dolayısıyla Tanrı’sız bir insan sevgisi İslam’da yoktur.”

(bk. Nurhayat Çalışkan Akçetin, “‘İnsancı’ Olmak ya da ‘İnsan’ Olmak: Hümanizm’e Eleştirel Bir Bakış”, Beytulhikme An International Journal of Philosophy, S 8, 2018, s. 704.)

1. Metinde ideolojik akım ya da meselelerden hangilerine işaret edilmektedir?

.....

.....

.....

.....

.....

2. İslam medeniyetindeki Mevlana ve Yunus Emre gibi mutasavvıfları, vurguladıkları insan sevgisi, insana değer verme görüşleri sebebi ile hümanist olarak görmemiz mümkün müdür? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

3. “İzm’ler idrakimize giydirilen deli gömlekleri. İtibarları menşelerinden geliyor. Hepsi de Avrupalı.”

(Cemil Meriç, Bu Ülke, İletişim Yay., İstanbul, 1985, s. 81.)

Cemil Meriç’in bu sözünü metinden hareketle yorumlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

CEVAP ANAHTARI

1. Kötülük Problemi/Kubuh
Hümanizm
Pozitivizm